

Bijlage A: Begrippenkader

Flexibel onderwijs	Het onderwijs is zodanig georganiseerd dat plaats- en tijdonafhankelijk maatwerk mogelijk is. Daarbij gaat het om de onderwijsinhoud (leeractiviteiten, toetsing en examinering), de onderwijsorganisatie (docenten en omgeving) en de onderwijslogistiek (ondersteunende tools en systemen). Flexibel onderwijs betekent standaardiseren en harmoniseren met voldoende ruimte voor context specifieke invulling, zo houden we het onderwijs uitwisselbaar en beheersbaar.
Formatief evalueren (FE)	Alle activiteiten die studenten en docenten uitvoeren om studentreacties te ontlokken, te interpreteren en te gebruiken om betere beslissingen te maken over vervolgstappen (Black en William, 2009).
Formatieve toetsing	Een formatieve toets geeft feedback op waar de student nu presteert op de leertaak met als doel om de student feedback te geven en zo het leerproces te verbeteren.
Formeel leren	Bij formeel leren is er sprake van een beschreven leerprogramma, een georganiseerde leeractiviteit, aanwezigheid van docent/trainer, leren wordt gewaardeerd en afgesloten met een kwalificatie, certificering of beloning, de opbrengst van het leerproces wordt niet door de lerende zelf gespecificeerd.
Hybride onderwijs	Elke combinatie van schools-leren en leren in de praktijk
Informeel leren	Informeel leren is leren in het dagelijks leven. Informeel leren wordt niet georganiseerd of gestructureerd in termen van leerdoelen, tijd of ondersteuning.
Leeractiviteit	Onderwijsaanbod dat de student is staat stelt het leerdoel te bereiken/zich te ontwikkelen
Leerdoelen	Een leerdoel beschrijft het beoogde resultaat van (het) onderwijs(leeractiviteiten). Een leerdoel specificeert duidelijk en concreet wat men beoogt eigen te maken op het gebied van kennis, inzichten en vaardigheden.
Leereenheden	Een leereenheid is een verzameling van samenhangende inhouden van een bepaald niveau die leiden tot een of meer doelen.
Leeromgeving	Fysieke of digitale omgeving waarin de student leert.
Leerproces	Een opeenvolging van betekenisvolle interacties in de tijd die effectief worden ondersteund met de juiste instrumenten waarmee de student zijn competenties ontwikkelt.
Leerroute	Vooraf vastgesteld pad aan leeractiviteiten die een student voldoet om bepaalde leerdoelen en/of competenties te bereiken.
Leerstijl	Manier van leren van een student. Hiervoor zijn verschillende indelingen (Gardner, Kolb, Vermunt).

Leertaak	Leeractiviteit die een student dient af te ronden om zich competenties eigen te maken.
Leertraject	Een bundeling van leereenheden/leeractiviteiten die een student dient af te ronden om zich competenties eigen te maken.
Leeruitkomsten	Leeruitkomsten beschrijven wat een lerende weet, begrijpt en kan doen na afronding van een leerproces. De lerende staat hierbij centraal en niet de onderwijsinput of procesfactoren van het onderwijs (denk aan studieduur, instructie, curriculum, activiteiten, locatie of methoden).
Leerweg	Vorm van studeren binnen het mbo. Naast de beroepsopleidende leerweg (bol: school en stage) en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl: werken en leren, max 2 dagen school) is er ook nog een experiment met gecombineerde leerwegen waarbij studenten de eerste jaren school hebben en het tweede deel van de opleiding in het werkveld doen. Daarnaast bestaat nog de derde leerweg. PGL; praktijk gestuurd leren.
Leren	Het verwerven van mogelijkheden tot (meer, ander) gedrag en handelingen door middel van het opdoen van ervaringen, de vermeerdering van kennis, de vergroting van inzicht, de verandering van opinies en meningen en de vergroting van de vermeerdering van bekwaamheden, anders dan door natuurlijke groei en rijping.
Leven Lang Ontwikkelen (LLO)	Het stimuleren van de eigen regie van mensen op hun loopbaan, opdat ze zich blijven ontwikkelen en opdat deze ontwikkeling aansluit op de veranderende vraag vanuit de arbeidsmarkt. Het ideaal is dat LLO resulteert in vitale mensen die flexibel en duurzaam inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt. Onderwijs biedt in het kader van LLO opleidingen en trainingen gericht op werkenden.
Maatwerk	Maatwerk houdt in dat studenten onderwijs krijgen aangeboden dat past bij hun behoeften en ambities en leidt tot een optimaal gekwalificeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding (Den Boer, Gielen, Oosterling, Willemse, 2011, Canon Beroepsonderwijs).
Maatwerktraject	Op maat gesneden opleidingstrajecten (bijvoorbeeld verkorte trajecten (sprinttraject) of juist extra begeleide trajecten). Hier geldt niet het toelatingsrecht.
Mbo certificaat	Een mbo-certificaat wordt verstrekt na het afronden van een deel van de opleiding waarvoor een certificaat is vastgesteld. Voor welke delen van welke opleidingen een mbo-certificaat is vastgesteld, staat op https://kwalificatiestructuur-mijn.s-bb.nl/ . De examencommissie reikt het certificaat uit, nadat ze heeft vastgesteld dat de student aan alle certificaat-eisen heeft voldaan. Een behaald mbo-certificaat wordt geregistreerd in het diplomaregister van DUO.
Mbo-diploma	Een mbo-diploma wordt verstrekt na het afronden van de volledige opleiding in de beroepsopleidende leerweg (bol), de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) of de derde leerweg. Een behaald mbo-diploma wordt geregistreerd in het diplomaregister van DUO.

Mbo-niveaus	Het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) leidt studenten op voor een beroep. Er zijn opleidingen op vier niveaus. <u>De Entreeopleiding</u>: De entreeopleiding is bedoeld voor jongeren zonder een diploma van een vooropleiding. Deze entreeopleiding bereidt jongeren voor op de arbeidsmarkt. Of op doorstroming naar een mbo-2-opleiding. De opleiding duurt 1 jaar. <u>De basisberoepsopleiding (niveau 2)</u>: De basisberoepsopleiding duurt 1 tot 2 jaar. Het bereidt studenten voor om uitvoerende werkzaamheden te doen. Bijvoorbeeld kapper of autotechnicus. Vooropleiding: de gemengde, theoretische, kaderberoepsgerichte of basisberoepsgerichte leerwegen aan het vmbo, of de entreeopleiding (bol of bbl). <u>De vakopleiding (niveau 3)</u>: De vakopleiding duurt 2 tot 3 jaar. Studenten leren hier werkzaamheden zelfstandig uit te voeren. Het gaat om beroepen als verzorgende en eerste monteur. Vooropleiding: de gemengde, theoretische en kadergerichte leerwegen aan het vmbo, havo, of mbo niveau 2 (bol of bbl). <u>De middenkaderopleiding (niveau 4)</u>: De middenkaderopleiding duurt 3 jaar. Voor sommige opleidingen geldt een maximum van 4 jaar. Studenten leren hier werkzaamheden volledig zelfstandig uit te voeren. Het gaat om beroepen als filiaalbeheerder en activiteitenbegeleider. Studenten die deze opleiding afronden, kunnen verder studeren op het hbo. Vooropleiding: de gemengde, theoretische en kadergerichte leerwegen aan het vmbo, havo, of mbo niveau 2 of mbo niveau 3 (bol of bbl). <u>De specialistenopleiding</u>: De specialistenopleiding is bedoeld voor studenten die al een diploma vakopleiding (niveau 3) voor eenzelfde beroep of beroepscategorie hebben. De specialistenopleiding duurt dan nog 1 jaar.
Mbo-opleiding	Het mbo leidt studenten op voor een vak; goed burgerschap; een vervolgopleiding. Er zijn opleidingen op vier niveaus.
Mbo-verklaring	Een mbo-verklaring kan worden verstrekt aan studenten die - bij het verlaten van de opleiding - resultaten hebben gehaald waarvoor geen mbo-diploma of mbo-certificaat kan worden uitgereikt. Een mbo-verklaring kan verschillende resultaten bevatten (afhankelijk van wat de student heeft behaald): • Resultaten (deel)examens. • Resultaten voor (een deel van) de beroepspraktijkvorming. Bijvoorbeeld in de vorm van een praktijkverklaring, waarin de praktijkopleider aangeeft welke werkprocessen de student tijdens de beroepspraktijkvorming in het leerbedrijf heeft leren uitvoeren. • Overige resultaten.
Modulair onderwijs	Onderwijs opgedeeld in eenheden die afzonderlijk (al dan niet verplicht of chronologisch) kunnen worden gevolgd. Het stapelen van de modules leidt tot het behalen van een diploma.

Onderwijs	Geregelde overdracht van kennis en of vaardigheden.
Onderwijsactiviteiten	Alle activiteiten die plaatsvinden in het kader van de opleiding, waarom de bpv en buitenschoolse activiteiten.
Onderwijscatalogus	Keuzemenu van leereenheden.
Onderwijsconcept	Vanuit de strategische visie <i>Albeda Zet de Toon!</i> zijn zes uitvoeringsplannen opgesteld om de strategische visie te realiseren. Eén daarvan is het uitvoeringsplan onderwijs. Als gevolg van dit uitvoeringsplan onderwijs is het onderwijsconcept ontwikkeld. In ons onderwijsconcept staat de verbinding tussen onze missie en kernwaarden, onze visie op onderwijs en leren beschreven.
Onderwijslogistiek	Het op een passende- en effectieve manier bij elkaar brengen van de leervraag van de student en het leeraanbod van de mbo-instelling. De instelling moet daarbij een balans vinden tussen • Studeerbaarheid; • Doceerbaarheid; • Organiseerbaarheid; • Betaalbaarheid.
Ondersteuning (begeleiden)	Student coachen in het leerproces passend bij het niveau van de student.
Ontwikkelingsgerichte beoordeling	Formatieve feedback om de student inzicht te geven waar hij aan moet werken om de leerdoelen te bereiken.
Scaffolding	Het aanpassen van het onderwijs zodat de student op het juiste niveau wordt ondersteund (voldoende ondersteuning maar toenemende mate van zelfstandigheid).
Sociaal constructivisme	Stroming die het leerproces ziet als een actief proces van kennisverwerving, waarbij de kennis ontstaat en gedeeld wordt met anderen. Belangrijke principes daarbij zijn het voortborduren op aanwezig voorkennis, het stimuleren van het zelfregulerend vermogen, het stimuleren van het maken van fouten en het leren binnen de context.
Stakeholders	Een stakeholder is iemand die een belang (Engels: stake) heeft bij het functioneren van de organisatie/project. Meer specifiek zijn het al degenen die op een gegeven moment invloed uitoefenen op of worden beïnvloed door het functioneren van de organisatie.
Standaardisatie	Het tot een eenheid brengen van de onderwijsprocessen.
Startkwalificatie	Een startkwalificatie is (minimaal) een diploma havo, vwo of mbo (niveau 2 of hoger).
Studentenreis	Studentenreis, afgeleid van het begrip customer journey: een methode waarmee we in kaart kunnen brengen hoe studenten alle contactmomenten met de onderwijsinstelling en stappen in de leerloopbaan ervaren. Vanaf het moment dat de (aankomende) student zich oriënteert op een opleiding tot en met het moment dat hij of zij afstudeert - of uitvalt. Het maakt daarmee ook direct zichtbaar waar in het contact verbeteringen mogelijk zijn om een optimale beleving over alle (communicatie)kanalen heen te creëren. In feite geeft een Studentreis antwoord op de vraag: <i>‘Hoe zorgen we dat de student zijn leerloopbaan optimaal doorloopt (studiesucces) en ervaart bij onze school vanaf de állereerste kennismaking tot en met het moment dat hij of zij alumnus is?’</i>

Studentparticipatie	Onze studenten zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van het onderwijs en ons beleid. Ze weten waar ze aan toe zijn. Onze studenten participeren in allerlei raden en mogen hun stem laten horen rondom de grote maatschappelijke thema's (AzdT).
Student tevredenheidsonderzoek	Onderzoek naar de mate van tevredenheid van de student over de opleiding/school zoals de JOB-enquête.
Studieloopbaanbegeleider (slb-er)	Docent/coach die de student begeleidt tijdens zijn studieloopbaan. Hierbij is veel aandacht voor studievaardigheden, voorbereiding op stage en persoonlijke begeleiding m.b.t. het leerproces van de student
Studentsucces	Eén algemeen geldende definitie van studentsucces blijkt niet mogelijk. Wel wijst het onderzoek drie dimensies aan die iedere definitie van studentsucces zou moeten bevatten: • Persoonlijke ontwikkeling; waarbij zelfmanagement en identiteitsvorming bijvoorbeeld belangrijk is. • Kwalificatie; waarbij bijvoorbeeld cijfers laten zien in welke mate een student over bepaalde competenties beschikt. • Socialisatie; waarbij aandacht is voor maatschappelijke betrokkenheid en sociale binding.
Studiesucces	Effectief onderwijs haalt het optimale uit elke instromende student met betrekking tot het te bereiken diploma, beroepscompetenties, algemene 21ste-eeuwse vaardigheden, sociale inbedding in beroepsgroep, leefwereld en maatschappij en persoonlijke groei ³ . Elke student bij Albeda behaalt het voor de student zo hoog mogelijke niveau maar minimaal Startkwalificatie. Mocht dat op het moment niet haalbaar zijn dan minimaal een succesvolle toeleiding naar werk ⁴ , een mbo-certificaat of een mbo-verklaring.
Studievoortgang	Studievoortgang is de vordering van een student op het gebied van kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshouding om zich te kwalificeren voor het functioneren in een beroep, in het vervolgonderwijs en als burger.
Summatieve toetsing	Summatieve toetsen worden ingezet om te bepalen of studenten een specifiek onderdeel, vak of opleiding kunnen afsluiten. Deze toetsen zijn beoordelend van aard en zijn vaak gekoppeld aan een bepaalde norm.
Uitstroom	Student verlaat de opleiding waar hij ingeschreven stond met of zonder diploma.
Uitval	Student stopt met de opleiding zonder startkwalificatie.
Verbreden	De student heeft de mogelijkheid om (extra) te leren over onderwerpen die buiten de scope van de opleiding vallen, passend bij het niveau van de opleiding.
Verdiepen	De student heeft de mogelijkheid om (extra) zich verder te verdiepen (verder dan gewenst voor de opleiding) in onderwerpen, passend bij het niveau van de opleiding.

Versnellen	De student kan de opleiding sneller dan nominaal doorlopen en afronden (diplomereren).
Vertragen	De student kan de opleiding langzamer dan nominaal doorlopen en afronden (diplomereren).
Werkplekleren	Leerproces waarbij de werksituatie het uitgangspunt is.
Zelfgestuurd leren	Studenten nemen in het proces zelf het initiatief om hun leerbehoeften te ontdekken, formuleren zelf leerdoelen, zoeken zelf leermiddelen, kiezen leerstrategieën en evalueren hun leernutkomsten.
Zelfregulerend leren	Het metacognitieve proces dat lerenden gebruiken om hun eigen leer- en denkproces te monitoren en te reguleren en waar nodig te corrigeren.
Zone van de naaste ontwikkeling (Vygotsky)	Het verschil tussen wat een lerende zonder hulp (zelfstandig) kan doen en wat de lerende met hulp kan doen. Door begeleid te leren ontwikkelt de lerende het vermogen om bepaalde taken zonder hulp of ondersteuning uit te voeren. Vygotsky benadrukt het belang van het uitdagen van de lerende.